Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 285 (5276).
14 ДЕКАБРЬ 1983 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

РЕСПУБЛИКАМИЗ «ОҚ ОЛТИН»И 5. 850. 000 ТОННАГА ЕТДИ!

● 6 МИЛЛИОН ТОННАЛИК УЛКАН ХИРМОН УЮЛИШИГА ЯНА 150 МИНГ ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ҚОЛДИ ● АЗИЗ ТОШКЕНТЛИК ҲАШАРЧИЛАР! ЯҚИНЛАШИБ КЕЛАЁТГАН ШАҲАР ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИНИ КАТТА МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ БИЛАН НИШОНЛАЙЛИК ● ҲОСИЛНИ СЎНГГИ ЧАНОҒИГАЧА ТЕРИБ ОЛАЙЛИК!

Меҳнат зафарларимиз — XXIV Тошкент шаҳар партия конференциясига

—Йиллик план—муддатидан илгари

РЕЗЕРВЛАРНИ ИЗЛАНИБ

Ўрта Осиё темир йўлининг Тошкент шаҳар товар станцияси коллективи «Йилни зарбдор меҳнат билан якунлаймиз» шиори остидаги мусобақани кенг қулоч ёйдириб, ўн биринчи беш йиллик уч йили план ва социалистик мажбуриятларини барча асосий кўрсаткичлар бўйича бажарди. Йил охиригача 11600 контейнер ортилади ва 30300 тонна халқ хўжалиги юклари ташилади.

Станция меҳнаткашлари ишлаб чиқариш резервларини изчиллик билан изланиб, улардан кенг фойдаланишмоқда. Илғор тажрибаларни, биринчи навбатда КПСС Марказий Комитети маъқуллаган ростовликларнинг «Қолоқларсиз ишлайлик» ташаббусини, Люблино-сортировочная станцияси, Москва темир йўли корхоналари коллективларининг ташаббусини кенг ёйишга алоҳида эътибор берилмоқда.

Станцияда контейнерларни марказлашган усулда олиб чиқиш ва олиб келиш бўйича бешта пудратчи бригада ташкил этилган.

Натижада контейнерларнинг юк майдонларида ва алмашиш пунктларида туриб қолиши йил бошидан бери 6,8 соатга қисқарди, бевосита «автомобиль-вагон» варианти бўйича контейнерларни ортиш ҳажми 70 процентга ошди.

Коллективда ҳар бир иш жойида юксак унумли меҳнат қилиш учун шароит яратишга қаратилган юк қабул қилувчи ва топширувчилар ҳамда механизаторлардан бирлашган бригадаларни ташкил этиш бўйича тадбирлар жорий этилган. Шу туфайли тунги соатларда автомашиналарга контейнерларни ортиш ялпи юк олиб чиқиб кетишнинг қарийб 50 процентини ташкил этди.

Москваликлар усулини жорий эта бориб, Тошкентнинг 12 корхонаси ва ташкилоти билан шикастланган контейнерларни ремонт қилиш бўйича шартнома тузилиб, йил бошидан бери 3800 контейнер тартибга келтирилди.

Шаҳар товар станцияси муваффақиятига М. Абдуллаев, А. Василенко, Г. Богирьян бошлиқ бригадалар, юк қабул қилиб олувчи ва топширувчи О. Калашникова, юк кассири В. Мельницина ва бошқалар муносиб ҳисса қўшдилар.

Шаҳар партия конференциясининг делегати, «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг пешқадам йигирувчиси Машкура Қодирова Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига икки беш йиллик топшириғини адо этишга аҳд қилган. Ҳозир у 1988 йил ҳисобига меҳнат қилаяпти. М. Нуриддинов фотоси.

БИЗ ҲАММАМИЗ — ПАХТАКОРМИЗ

ПАХТАЗОРДАН ДАРАКЛАР

«ОҚ ОЛТИН»—ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 13 декабрга бўлган маълумот.

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

ХОРАЗМ	0,07	108,55
ҚҚАССР	0,06	108,18
ТОШКЕНТ	0,07	104,41
САМАРҚАНД	0,31	103,37
БУХОРО	0,22	102,24
ҚАШҚАДАРЁ	0,30	102,06
СУРХОНДАРЁ	0,60	101,96
НАВОИЙ	0,27	100,18
Фарғона	0,42	96,75
Наманган	0,28	92,25
Андижон	0,26	91,39
Жиззах	0,22	84,57
Сирдарё	0,23	84,50
Республика бўйича:	0,26	98,22

Шу ҳал қилувчи кунларда ҳеч ким «оқ олтин» теримида қатнашишдан ўзини четга олмаслиги керак... Ҳозир Ўзбекистонда яшовчи ҳар бир киши республикада, мамлакатда содир бўлаётган воқеаларга шахсан дахлдор эканини равшан англаб олиши, бутун куч-қувватини сарфлаб меҳнат қилиши, айниқса, муҳимдир.

(Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг республика барча меҳнаткашларига Мурожаатидан).

«Тошкент оқшоми», «Вечерний Ташкент» газеталари, Ўзбекистон радиоси ва «Главташпассавтотранс» бошқармасининг оталиқдаги областлар пахта далаларидаги матбуот маркази

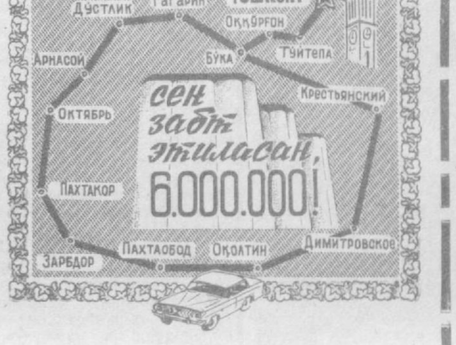

Махсус мухбирларимиз Ҳ. Икромов, А. Эгамназаров, А. Хатамов, А. Абдураззоқовларнинг репортажини газетанинг 2-саҳифасида ўқийсиз.

СЎЗ—ШАҲАР ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ДЕЛЕГАТЛАРИГА

МУНОСИБ АВЛОДНИ ТАРБИЯЛАЙМИЗ

М. ЕРМАТОВА,
Л. Б. Шастри номли 24-мактаб директори.

— Ўтган конференциядан ҳозирги конференциягача бўлган йиллар мобайнида бизнинг педагогика коллективимиз мамлакат ва республика илғор ўқитувчиларининг янги методик ютуқлари ва қимматли тажрибасини амалда татбиқ этган ҳолда катта куч-ғайрат, ижодий кўтаринкилик билан меҳнат қилди.

Ўқувчиларнинг марксизм-ленинизм классиклари асарлари, В. И. Ленин ва унинг сафдошлари — буюк революционерлар ҳаёти ва фаолиятини ўрганишига доир доимий ва бир мақсадга қаратилган ишлар ўқув-тарбия жараёнининг диққат марказида турибди. Биз ўқув ва дарсдан ташқари ишларни шундай ташкил этишга интиляпмизки, ҳар бир машғулот, ҳар бир жамоат тадбири тарбиявий аҳамият касб этмоқда, ҳар бир мактаб ўқитувчисида коммунистик дунёқарашни шакллантириш, ғоявий чиниққан, юксак ахлоқли бўлишига ҳаракат қилмоқдамиз.

Педагогик ишларимизнинг шакли ранг-баранг: ўқув-машғулотларидан ташқари сиёсий ахборотлар, сиёсий қўшиқлар ва шеърлар, суҳбатлар, баҳслар кўриги, тематик кечалар, радиолинейкалар ўтказилмоқда.

Мактабимиз кўп йиллардан буён рус ва ўзбек тили, ҳинд тили, география, бошланғич синфларда ўқитиш методикаси, ахлоқий тарбия бўйича методик марказ бўлиб келмоқда. Педагогларимизда ана шу соҳалар бўйича бой тажриба тўпланган бўлиб, улар бошқа мактаблардан келган ҳамкасблари билан тажрибаларини баҳам кўрмоқдалар.

Мактаб партия ташкилоти, бутун коллективи шаҳар ҳисобот-сайлов конференциясига тайёргарлик кўрар экан ўз олдида турган вазифаларни яққол тасаввур этади. Шу муносабат билан партия, касаба союз ва комсомол йиғилишларида мавжуд камчиликларни бартараф этиш юзасидан тадбирлар белгиланди. Биз уларни албатта бажарамиз.

Энди мактабнинг моддий базаси ҳақида. Мактабимиз йигирма йилдан буён ҳинд тилини ўқитишга ихтисослаштирилмоқда. Ана шу вақт ичида ҳинд тили дарслиги нашр этилмади, лекин тайёр қўлёзмалар «Ўқитувчи» нашриётининг жавонида қачондан буён чанг босиб ётибди. Бошқа фанлар бўйича дарсликлар билан таъминлаш қаноатланарли даражада эмас, мебеллар, жиҳозлар, таълимнинг техника воситаларига муҳтожмиз. Ана шуларсиз ўқув-тарбия ишларининг савиясини кўтариб бўлмайди.

Корхоналарнинг партия ташкилотлари, тегишли органлар бизнинг илтимосимизга, таклифларимизга чинакам партиявийлик нуқтаи назаридан туриб ёрдам берадилар, керакли тадбирларни белгилайдилар, деб ишонамиз.

ЭНГ ЯХШИ СОВҒА

Барча қатори Тошкент авиация техникумининг студентлари ҳам шу кунларда пахтазорларда фидокорона меҳнат қилишяпти. Коллектив аъзолари кунлик топшириқни мунтазам ортиғи билан адо этишмоқда.

Ўзбекистон пойтахтининг аҳолиси каби тошкентлик пахтакорлар ҳам XXIV шаҳар партия конференциясини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга ҳаракат қилишяпти. Республика хирмонига тўкилган қўшимча ҳар бир тонна «оқ олтин» — конференцияга энг яхши совғадир.

СУРАТЛАРДА: техникум студенти Р. Абдураҳмонова; студентлар Р. Бердиева, А. Миролимова, Б. Алимбетова.

Т. Каримов фотолари.

● Вақтдан ўзганлар

1986 ЙИЛ ҲИСОБИГА

Шаҳримиздаги «Геологоразведка» заводида йиллик план-топшириқларни муддатидан илгари бажариб, ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларга эришаётган фидойилар кўпчиликни ташкил этади. Бу илғорларнинг мақсади бир: у ҳам бўлса янада унумлироқ меҳнат қилиш, йилни зарбдорларча якунлаш.

БУГУН

ана шу корхонанинг жонкуяр ишчиларидан бири, тажрибали токарь М. Содиқов 1986 йил план-топшириқларини бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Меҳнат ғолиби корхонада биринчи бўлиб бир беш йилликда ўн йиллик топшириқни бажариш ҳаракатини қўллаб-қувватлаб чиқди.

Ташаббускор изидан унинг ҳамкасблари ҳам илдам боришмоқда. Н. Плотников, В. Эйрих сингари ўнлаб ишчилар айни пайтда ўн иккинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилишмоқда.

тонгги газеталарда

● Совет Иттифоқи билан Чехословакиянинг энг янги тарихи уларнинг қардошларча иттифоқи ва ҳар томонлама ҳамкорлиги иккала мамлакат халқларининг ҳаётий манфаатларига, тинчлик ва социализм ишига мос бўлиб тушишини рад этиб бўлмайдиган далиллар билан исботлади. 12 декабрь куни Москвада бўлиб ўтган жамоатчиликнинг тантанали йиғилишида шу нарса таъкидлаб ўтилди.

● 13 декабрь куни Тошкентда «Гипокинезия ва ўсувчи организмнинг спорт гиперкинезияси ва уларнинг коррекцияси» проблемаларига бағишланган Бутуниттифоқ илмий-амалий конференцияси очилди. Конференция қатнашчилари уч кун мобайнида уйғун ривожланиш, саломатликни мустаҳкамлаш, болалар касалликларини даволаш ва уларнинг олдини олишда физкультуранинг роли, ёш спортчиларнинг врач назоратида бўлишининг роли актуал масалаларини муҳокама қиладилар.

КЕНГАШ МАЖЛИСИ

Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин раислигида партиявий ишларни ташкил этиш бўйича шаҳар методик кенгашининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Кенгаш мажлисида партиявий ишлар шакл ва усулларини янада такомиллаштириш, бошланғич партия ташкилотлари билан алоқани мустаҳкамлаш масаласи кўриб чиқилди. Ана шу масала юзасидан Октябрь район партия комитетининг иккинчи секретари А. Викторов, Киров район партия комитети ташкилий бўлимининг мудири Ш. Содиқов ахборот бердилар. Кенгаш мажлисида шаҳар партия комитети аппарати, район партия комитетларининг, район партия комитетлари ваколати берилган партия комитетларининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

ИЛҒОРЛАРГА — КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҚ

КЕЧА

«Интурист» Бутуниттифоқ акционерлик жамияти Тошкент бўлимининг «Ўзбекистон» меҳмонхонаси коллективига Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ва Тошкент область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи топширилди. Кўчма Қизил байроқни Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари С. Г. Любишин топширди. Тантанали йиғилишда Тошкент шаҳар партия комитети бюроси аъзолигига кандидат, шаҳар партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудири Ш. Т. Нусратов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги чет эл туризми бошқармаси бошлиғи Н. К. Ҳикматуллаев қатнашдилар.

Ўзбекистон пойтахтининг 2000 йиллиги шарафига меҳмонхоналар ўртасида ўтказилган кўрик-конкурс натижаларига биноан бу коллектив ана шу мукофотга сазовор бўлди.

— Совет Ўзбекистонининг туристик марказлари бутун дунёда шуҳрат қозонган, — дейди мухбиримиз билан суҳбатда «Интурист» жамияти Тошкент бўлимининг бошқарувчиси Ш. Ё. Тўлаганов. — Хорижий меҳмонлар ўтмишнинг тарихий обидалари билан танишибгина қолмай, Совет Ўзбекистонининг бугунги ҳаёти билан ҳам яқиндан танишиш иштиёқидалар. «Ўзбекистон» меҳмонхонаси фақат шу йилнинг ўзида жаҳоннинг кўпгина мамлакатларидан 68 мингдан зиёд хорижий туристни қабул қилиб олди. Меҳмонхона коллективи бундан ташқари кўпгина халқаро анжуман ва конференциялар, шу жумладан Ўзбекистонда Македония ва Япония кунлари, ЮНЕСКОнинг коммуникация бўйича сессияси, Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг юбилей конференцияси қатнашчиларини кутиб олиш ва хизмат кўрсатишда қатнашди.

Ўзбекистонга келаётган хорижий меҳмонларнинг кўпчилиги пойтахтимиз Тошкент билан қизиқиб танишмоқда. 17-қаватли «Ўзбекистон» меҳмонхонаси шаҳримизнинг чинакам кўрки бўлиб қолмоқда.

● ЯНГИЛИК! ХАБАРИНГИЗ БОРМИ?

МИНЕРАЛ И. ҲАМРОБОЕВ НОМИ БИЛАН АТАЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОНДА ЖАҲОНДА БИРИНЧИ МАРТА ЯНГИ МИНЕРАЛ ТОПИЛДИ. КАНАДАДАГИ ХАЛҚАРО МИНЕРАЛОГИЯ ЖАМИЯТИ КОМИССИЯСИ УНИ ЭЪТИРОФ ЭТДИ ВА УНГА ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ АКАДЕМИГИ, ЛЕНИН МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ ИБРОҲИМ ҲАМРОБОЕВ НОМИ БЕРИЛДИ.

Минерал — бу ер қобиғида кимёвий жараёнлар воситасида элементларнинг бир-бири билан бирлашиши натижасида пайдо бўладиган маҳсулотдир. Ер қобиғидаги турли тоғ жинслари ва фойдали қазилмалар минераллардан ташкил топган. Шу боисдан минералларга бўлган эътибор қадим замондан бери каттадир. Ҳозирги кунгача сайёрамизда топилган ва ўрганилган минераллар сони 6000 дан ошди.

Москвадан Тошкентга хушхабар келди. Бу қувонч сайёрамизда янги топилган бир минералга бағишланган эди: ёз ойларининг бирида Ўзбекистон ССР Геология министрлигига қарашли экспедиция геолог-ходимлари д а н Рустам Юсупов Ўзбекистонда кенг тарқалган ва бундан 250—275 миллион йил муқаддам отилиб чиққан вулқон маҳсулотларини синчиклаб ўрганар эди. У олган намуналарда бир янги номаълум минерални учратиб текширди. Унинг янгилигига ишонч ҳосил қилгач, тош намунасини Москвадаги СССР Фанлар академияси қошидаги рудали конлар петрография ва минералогия институтига яна ҳам батафсил ўрганишга юборади. У ерда М. И. Новгородова ва бошқа илмий ходимлар бу ишга қўл урадилар ва минерални ҳар тарафлама ўрганиб, унинг янгилигини тасдиқлайдилар. Сўнг унинг ҳақидаги маълумотларни Канаданинг Торонто шаҳрида жойлашган янги минераллар ва уларнинг номлари бўйича халқаро минералогия жамиятининг махсус комиссиясига юборадилар. У ерда комиссиянинг 17 аъзоси яна бир текширганидан сўнг кўпчилик — 15 овоз билан Ўзбекистонда топилган бу минералнинг янгилиги эътироф этилади ва унга Ўзбекистон геология ва фойдали қазилмаларининг билимдони, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Ленин мукофоти лауреати Иброҳим Ҳамробоевич Ҳамробоевнинг номи берилиб, дунёда биринчи топилган минерал «Ҳамрабаевит» деб аталди.

Бу кашф этилган минерал титан билан углероднинг бирикмаси (карбид) бўлиб, юксак қаттиқликка ва зичликка эгадир. Кашфиёт муаллифларининг фикрича, бу минерал ер қобиғи остида ўрта ҳисобда 50 километрдан 2900 километр оралиғида жойлашган мантия қатламидан қалқиб юзага чиққан. Минералнинг ҳозирги ҳолати яна мантияда содир бўладиган физик-кимёвий шароитлардан бир даракчи сифатида ҳам хизмат қилиши муқаррардир.

Хулоса қилиб шуни айтиш мумкинки, бу сайёрамизда янги топилган минералнинг Ўзбекистондаги геолог-олим И. Ҳ. Ҳамробоев номига қўйилиши, олимнинг геология соҳасида кўплаб ёзган асарлари илмий жиҳатдан халқаро миқёсда тан олиниши, десак хато қилмаган бўламиз ва бу билан республикамиз геологлари фахрлансалар арзийди.

М. ЗОКИРОВ,
геология-минералогия фанлари доктори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган геолог.

ПРОПАГАНДИСТЛАР ЎҚИШМОҚДА

Октябрь район партия комитетида пропагандистларнинг навбатдаги семинари бўлиб ўтди.

Семинарда КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлимининг инструктори Ю. М. Хрусталев «Сиёсий ўқувнинг қарши пропаганда йўналиши вазифалари ва уни кучайтириш йўллари» мавзуида лекция ўқиди.

Семинар ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлими сектор мудири И. Р. Раҳмонқулов иштирок этди.

Е. ИНГМАН.

ТАДҚИҚОТ МАСКАНИ

Шаҳримиздаги 1-автокорхона ҳузурида ташкил топган илмий лаборатория ижодкор студентларнинг чинакам тадқиқот масканига айланган. Тошкент автомобиль йўллари институти студентлари бу ерда автомобиллардан унумли фойдаланиш, ёқилғи тежаш ва транспорт ҳаракати билан боғлиқ қатор муаммолар устида кузатишлар ўтказишади.

Яқинда институт автомобилларнинг техник эксплуатацияси кафедраси олимлари раҳбарлигида тайёрланган диплом ишлари кўригида 20 дан ортиқ студент ўз лойиҳалари билан қатнашди. Студентлардан М. Маҳмудов, З. Нажмиддинов ва Х. Пўлатхўжаевлар томонидан ёзилган диплом ишида автомобиль ҳаракатининг тежамкор режими топилди. Шунингдек, студент—дипломантлар машина двигателини ремонт қилишнинг янги усулларини намойиш этдилар.

ЕР ЮЗИДА БАРҚАРОР ТИНЧЛИК БЎЛСИН

АҚЛ-ИДРОККА ДАЪВАТ

Совет Иттифоқи Ғарбий Европа мамлакатларига газ қувури шохобчаларини тортаётган бир пайтда Америка Қўшма Штатлари бу ерда совет кишиларига мўлжал олдирилган янги ядровий ракеталарни ўрнатмоқда. Шу фактларни таққослаб тўғри хулоса чиқариш учун сиёсатчи бўлиш шарт эмас. Америка милитаристлари ва уларнинг НАТОдаги гумаштолари ядро урушига жон-жаҳди билан ҳозирлик кўрмоқдалар. Вужудга келган шароитда бизнинг ўзимизни ҳимоя қилиш тўғрисида жон куйдиришдан бошқа иложимиз йўқ.

Биз Американинг биринчи зарба урушига мўлжалланган қуроли Европада жойлаштирилиши муносабати билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Баёнотида халқаро вазиятга берилган баҳога ишдаги ўртоқларимиз билан бирга батамом қўшиламиз. СССРнинг ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларнинг хавфсизлигини таъминлашга қаратилган чораларни чин қалбдан табриклаймиз. Пентагондаги стратеглар бизни чўчитишга муваффақ бўламиз деб умид қилмай қўяқолсинлар. Улар тарих сабоқларини ҳисобга олишлари, бизнинг озодлигимизга суиқасд қилганлар нима бўлишганини эсда тутишлари керак.

Фашистларга қарши урушда энг оғир талофотлар берган халқимиз тинчликни истайди. Биз ҳарбий устунликка интилаётганимиз йўқ, ҳеч кимга таҳдид ҳам қилмаяпмиз. Аммо, биз билан дўқ-пўписа тилида сўзлашишга, ўз ҳукмини ўтказишга йўл қўймаймиз.

Яқинда мен 1985 йил ҳисобига меҳнат қила бошладим, ҳамкасбларим ҳам календардан ўзиб ишламоқдалар. Биз партия сиёсатини амалий иш билан қўллаб-қувватлаб, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг қўшимча резервларини топа оламиз.

АҚШ ва унинг иттифоқчилари соғлом фикрни намоён этиб, Европада Америка ракеталари жойлаштирила бошлангунга қадар мавжуд бўлган аҳволга қайтганлари тақдирда, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Баёнотида таъкидлаб ўтилганидек, бизнинг мамлакатимиз қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисида улар билан музокараларни давом эттиришга тайёр эканлигини билдиради.

Р. КАРИМОВ,
«Ўзбекистон» сунъий ва табиий чарм ишлаб чиқариш бирлашмасининг бригадири, Ленин ордени кавалери.

Олти миллион йўлларида

70. Жасоратнома битаётганлар

Ҳар бир кун 6 миллион тонналик «оқ олтин» хирмони учун кураш солномасига саҳифа бўлиб қўшиляпти. Пахтакорлар қатори минг-минглаб ҳашарчилар ҳам ана шу жасоратномага ажойиб саҳифалар битишяпти. Ҳа, ҳозир пахта тақдири учун ҳал қилувчи дақиқаларда ёшларнинг ғайрат-шижоати, уларнинг сабр-матонати муҳим роль ўйнаётгани сир эмас.

Тошкент автомобиль йўллари институтининг студентлари ишлари билан танишганда бунга яна бир бор ишонч ҳосил қилдик. Бу институтнинг уч минг студенти Сирдарё областининг Ильич районидаги «Правда» совхози далаларида ҳиммат кўрсатмоқдалар.

Институтнинг шу хўжаликка ёрдам бериб келаётганига ўн йилдан ошиб қолди. Хўжалик ҳар йили ўз аҳдига вафо қилиб келмоқда. Бунда институт коллективининг муносиб ҳиссаси бор, албатта. Институт бўйича эса йўл қурилиши ва автомобиль транспорти факультети пешқадамлик қилмоқда.

Йўл қурилиши факультетининг студенти Б. Дадахўжаев ҳақида кўпгина илиқ сўзларни эшитдик. Йиғим-терим қизғин паллаларда унинг бир ўзига ҳар куни битта тележка бириктиб қўйилар экан. Автотранспорт факультетининг студенти С. Исроилов, инженер-иқтисод факультетининг студенти С. Бойматовалар ҳам ундан асло қолишмайди. Бу студентларни жасоратномага ажойиб саҳифалар битаётган марду-майдонлар деб атаса арзийди.

Шу хўжаликда инженер-иқтисод факультетининг Тошниёз Ҳусанов бошлиқ бригадаси барчага намуна бўлмоқда. Автотранспорт факультетининг П. Шаропов бошчилик қилаётган бригадаси ҳақида ҳам ҳар қанча илиқ сўзлар айтсак арзийди. Бу ерда студентлар ўқитувчисиз ишлашяпти. Б. Саидов М. Азизов, К. Абдиев, А. Усмонов каби студентлар теримда бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

— Бизнинг факультетимиз бўйича, — деди биз билан суҳбатда инженер-иқтисод факультетининг партия ташкилоти секретари Борис Абович Лоц, — Тошниёз Ҳусанов бошчилик қилаётган қизлар бригадаси довруғ қозонди. Л. Байрамова, А. Аблялимова, З. Ғаффорова сингари қизлар зўр ғайрат-шижоат кўрсатишяпти. Шуниси қизиқки, уларнинг кўпчилиги биринчи курс студентлари, пахта теримида ҳам биринчи марта қатнашишяпти. Шунга қарамасдан пахтага меҳр қўйиб бутун факультет эмас, балки институт бўйича олқишга сазовор бўлмоқдалар.

Ҳар беш кунда совхоз илғорларни мукофотлаб боряпти. Масалан, шу кунгача бешта бригадага 75 сўмдан, иккита факультетга 125 ва 100 сўмдан, 70 студентга ҳар хил миқдорда пул мукофотлари берилди. Албатта, студентлар ҳозир чаноқлардаги «оқ олтин»лар қадри ниҳоятда баландлигини, она-Ватан бутун республикамиз пахтакорларидан 6 миллион тонналик осмонўпар хирмонни кутаётганини яхши биладилар.

Барча студентлар қишлоқ хўжалик отрядларига бирлашишган. Бу отрядларга Сирдарё область комсомол комитети қошидаги зонал штаб бошлиғи Мўмин Шерматов ва комиссар Музаффар Отақулов етакчилик қилишмоқда. Уларнинг иккови ҳам шу институт студентларидир. Бундан ташқари улар Ўрта Осиё медицина педиатрия институти, техникумлар, билим юртлари ишига ҳам бош-қош бўлишяпти.

* * *

Тошкент ҳисоб-бухгалтерия техникуми ва Тошкент совет савдоси техникуми студентлари Мирзачўл районидаги Сегизбоев номли совхозда пахта теришяпти.

СУРАТЛАРДА: 1. Ҳисоб-бухгалтерия техникумининг кунига 50 60 килограммга етказиб подбор тераётган илғор студентлари (чапдан-ўngга) Х. Шоматова, Н. Раҳимова, Г. Бойжигитова.

2. Совет савдоси техникумининг пешқадам студенти Г. Иброҳимова.

Т. Каримов фотолари.

СУРАТДА: Коммунист Мамлакат Хаитова пойтахтдаги «Малика» ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор тўқувчисидир. Социалистик мусобақа ғолиби бўлган бу ишчан аёл доимо сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш билан ўз ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

• Тошкент маркаси шарафи учун

Харидор талабини ўрганмоқ керак

Тонг отиб, магазинлар эшиги очилиши билан харидорлар савдо залларини тўлдириб, хотин-қизларнинг бигудисидан тортиб енгил саноатнинг буюми — пойафзал бўёғигача, ихтисослаштирилган магазинларда эса — мебель гарнитури, гиламлар ва бошқа маҳсулотларни сўрашгани сўрашган. Харидорлар ҳамма вақт ҳам магазиндан кўнгли мамнун бўлиб чиқиб кетишадими!

Тошкентда бир қатор корхоналар ишлаб турибдики, улар савдо ташкилотлари билан тузилган мажбурий шартномага асосан уларга харидор талабини қондира оладиган ранг-баранг ва пишиқ буюмларни бир маромда етказиб беришади. Лекин шундай корхоналар ҳам борки, улар оммавий талабдаги маҳсулотни меъёрида етказиб бериш у ёқда турсин, ҳатто буюмларининг сифати, молнинг ташқи кўриниши диққатни жалб этмайди. Баҳоси эса анча-мунча юқори.

Масалан, Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг Тошкент ўйинчоқлари фабрикасини олайлик. Бу ерда юмшоқ матолардан, пластмассадан ўйинчоқлар тайёрланади. Юмшоқ матоли ўйинчоқларнинг сифати паст бўлганлиги ва баҳоси юқорилиги сабабли у харидорлар назаридан қолди. (Биргина «Бимка» олапар» 20 сўм 70 тийин, совға этиладиган айиқча харидорга 18 сўмга тушишини тасаввур этиб бўладими).

Ўз-ўзидан маълумки, харидорлар бундай қимматбаҳоли ясама буюмларни сотиб олишдан воз кечмоқдалар. Лекин завод пластмассали ўйинчоқларни жуда ҳам кам чиқаради. Чунки корхоналар планни ошириб бажариш ортидан қувиб қимматбаҳоли буюмларни ишлаб чиқаришга зўр бериб уринмоқдалар. Харидорлар бу буюмларни оладиларми ёки йўқми, бу корхонани қизиқтирмайди. Лекин «Узкультторг»нинг базалари юмшоқ матолардан тайёрланган ўйинчоқларга тўлиб-тошиб кетган.

Юқорида номи айтиб ўтилган корхоналарда сифат масаласи кўндаланг бўлиб турибди. Бундан бир неча ой муқаддам «Узкультторг» базасига совғабоп «айиқча» ўйинчоқларнинг туркуми келтирилди. Маҳсулотнинг барча туркуми (100 дона ўйинчоқ) брак қилинди ва тайёрловчига қайтарилди. Бошқа маҳсулотлар ҳам, шу жумладан «Шарик» лақабли кучукча кўримсизлиги туфайли 100 донаси фабрикага қайтарилди.

Кейинги вақтда авторучкаларга қуйиладиган сиёҳ масаласи яна муаммо бўлиб қолди. Лекин «Ташкультторг»нинг магазинларидан бундай сиёҳни топиб кўринг-чи? Бу проблеманинг ўзидир. Нима гап? Сиёҳ Тошкент пластмасса буюмлари ва маиший химия заводида тайёрланади. Корхона «Узкультторг» билан тузган шартномасига биноан ҳар йили бир миллиондан ортиқ флакон сиёҳ етказиб бериши керак эди. Лекин шу йилнинг ўтган уч кварталида бундай сиёҳни етказиб бериш миқдори 590 минг флакондан аранг ошди.

Завод раҳбарлари 75 граммли флаконлар етишмаслиги, улар Свердловскдан кечикиб олинаётганлигини баҳона қилиш билан қутулишмоқчи. Лекин заводда сиёҳ қуйиш мумкин бўлган 50 граммли флаконлар эса етарли миқдорда тўлиб ётибди. Бу ерда оддий ишбилармонлик кўрсатишнинг ўзи кифоя.

Бундай мисолларнинг бир нечасини келтириш мумкин. Бу камчиликлар айрим раҳбарлар КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленуми қарорларини ва СССР Министрлар Советининг «1983—1985 йилларда аҳолини халқ истеъмоли моллари билан таъминлашни яхшилаш бўйича қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарорини ҳамон хўжакўрсинга бажараётганларидан далолат беради.

«Ташхозторг» ходимлари аҳолининг талабидан келиб чиқиб, агрегат заводи директорига консервалаш учун қопқоқ беркитадиган машиналарни яна 30 минг донага кўпайтириб тайёрлаб бериш юзасидан илтимос қилдилар. Бу маҳсулот, шубҳасиз, фойда келтиради, завод эса қарзда қолмаган бўлур эди. Лекин завод директори савдо идорасининг мактубига жавоб беришни ҳам лозим кўрмади.

«Ташхозторг» шу йилнинг 7 июлида В. П. Чкалов номли авиация бирлашмаси раҳбарларига 10 литрли канистр (25 минг дона), 25 литрли канистр (4 минг дона) тайёрлаб бериш юзасидан илтимос қилган эди. «Ташхозторг» ходимлари бу ҳақда тегишли жавоб олишга муяссар бўлмадилар.

Уй бекаларининг консерва қилиш учун қопқоққа бўлган эҳтиёжи жуда ҳам катта. Бу қопқоқлар Ўзбекистон ССР кўзи ожизлар жамиятининг пойтахтдаги комбинатида тайёрланади. Комбинат ўз мажбуриятини бажариб турибди. Лекин «Ташхозторг» қўшимча қопқоқлар тайёрлаб бериш юзасидан мурожаат қилганида, комбинат раҳбарлари юзаки жавоб қайтаришдан нарига ўтолмадилар.

Мақоланинг ниҳоясида шу нарсани алоҳида уқдириб ўтиш лозимки, КПСС Марказий Комитети халқ истеъмоли юқори сифатли молларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун социалистик мусобақани авж олдиришни таклиф қилган мамлакат бир қатор енгил саноат корхоналари коллективларининг ташаббусини қўллаб-қувватлади. Тошкент корхоналари коллективларининг ватанпарварлик бурчи — ана шу ташаббусни қизғин қўллаб-қувватлаш, халқ истеъмоли молларини янада кенг ассортиментда, юқори сифатли, харидор талабига жавоб бера оладиган даражада ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун янги-янги резервларни излаб топиш ва жорий этишдан иборат бўлмоғи керак.

Б. АЛЕКСАНДРОВ.

Техника тараққиёти йўлида

ЛАЗЕР БИРГАЛИКДА ҚУРИЛМОҚДА

Ленинградда ясалган янги газ лазерининг ингичка нури қолдирадиган пайванд чокни оддий кўз билан фарқ қилиб бўлмайди. Бу установка бошқа ҳар қандай технологиядан фойдаланганда «куйиб кетадиган» даражадаги митти буюмларни автомат тарзда пайвандлаш, кесиш ва уларга термик ишлов беришга аталган.

Шаҳарда ташкил этилган лазер техникасига доир мувофиқлаштирувчи кенгаш қурилма яратишни тезлатишга ёрдам берди. У ғоят мураккаб ускуна айрим узелларини ишлаб чиқиш ва тайёрлаш топшириғини ўн бешта министрлик ва идоралар ташкилотлари ўртасида тақсимлади.

Ленинградда кўпгина истиқболли ечимлар шартнома асосида ишлаб чиқаришга жадал жорий этилмоқда. Булар орасида янги модель роботлар, металлни маҳкамлайдиган установкалар, бошқа машина-ускуналар бор.

(ТАСС).

• «Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

ОВОРАИ САРСОНЛИКДА

Газетанинг шу йил 14 сентябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган мақолада Куйбишев районида яшовчи М. Миндарованинг ўғли учун бериладиган пенсияни ўз вақтида олмаётгани баён этилган эди. Мақолага жавоб олинди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети социал таъминот бошқармаси бошлиғи М. Орипованинг хабар қилишича, тегишли ҳужжатлар йўқлиги сабабли чиндан ҳам пенсия тўхтатиб қўйилган эди. Эндиликда тегишли ҳужжатлар тайёрланди ва М. Миндаровага хизмат кўрсатувчи алоқа бўлимига ой сайин 36 сўм 16 тийин миқдорида пенсия тўлаш ҳақида тўлов қоғози юборилди.

ХАТ БОСИЛМАДИ, АММО ЧОРА КЎРИЛДИ

ВИГОВОР БЕРИЛДИ

Газетхон М. Охнер редакцияга ёзган хатида 82-автобус маршрути ишидаги нуқсонлар ҳақида шикоят қилган эди. Шикоят кўриб чиқиш учун «Главташпассавтотранс» бошқармасига юборилган эди. Редакция Бош бошқарма бошлиғи ўринбосари А. Султоновдан қуйидагича жавоб олди:

«М. Охнернинг хати 8-автопарк ҳайдовчиларининг умумий йиғилишида муҳокама этилди. Линияда молиявий нуқсонларга йўл қўйган ҳайдовчилар қаттиқ танқид қилинди. Автопарк бўйича чиқарилган буйруқ билан линияда молиявий нуқсонларга йўл қўйганлиги учун ҳайдовчи Маҳамадалиевга (автобус номери 75—86 ТНА) виговор эълон қилинди. Коллективда билетларни сотиш бўйича қўшимча инструктаж ўтказилди, эксплуатация ва ҳаракат хавфсизлиги бўлимининг кучи билан жамоатчилик ҳамкорлигида 82-маршрутда назорат кучайтирилди. Бош бошқарма томонидан пассажир автотранспорти ишидаги камчиликларнинг олдини олиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилди ва амалга оширилмоқда. Қоидабузарларга нисбатан қаттиқ маъмурий чоралар кўриляпти».

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ЁРДАМ БЕРДИ

Газетхон О. Бакарова редакцияга ёзган хатида 66-25-10 номерли телефони носозлигини баён қилган эди. Газета редакцияси масалани ўрганиб чиқишни шаҳар телефон тармоқлари Бош бошқармаси раҳбарларидан сўраган эди. Бошқарма бошлиғи А. Алимбоевнинг жавобида қуйидагилар хабар қилинади:

«Телефоннинг қониқарсиз ишлашига станция жиҳозларидаги носозлик сабаб бўлган эди. Эндиликда носозлик бартараф этилди, 66-25-10 номерли телефон яхши ишлаб турибди».

Оқшомхон К. Леванова редакцияга хат йўллаб, Ленин райони улгуржи-чакана савдо идорасининг 2-магазинида сабзавот ва мева савдоси қониқарсизлигини хабар қилган эди. Бу хабар «Ташплодоовощ» бирлашмасига юборилган эди. Директор ўринбосари Ш. Мамурьян қуйидаги жавобни берди:

«Текшириш пайтида фактлар тасдиқланди. Савдонинг қониқарсиз ташкил этилиши масаласи 2-магазин коллективида муҳокама этилди. Магазин мудири Шашкова вазифасидан бўшатилди».

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

НОРОЗИЛИК НАМОЙИШИ

ЛОНДОН. Англия пойтахтида Буюк Британия консерватив ҳукумати ўтказаётган социал программалар учун давлат ажратаётган маблағларни қисқартириш йўлига қарши норозилик намойиши бўлиб ўтди. Намойишни Лондоннинг қариялари ташкил этди. Консерваторлар кабинетнинг халққа зид сиёсати оддий инглизларга, аввало моддий аҳволи доимо ёмонлашиб бораётган қарияларга янгидан-янги мушкулликлар келтираётганини намойишчилар кўрсатиб ўтди.

БОЛГАРИЯ. Михайловград революцион шон-шуҳратларга бой шаҳар. Бундан 60 йил муқаддам (1923 йилнинг сентябрида) худди шу ерда жаҳонда биринчи марта фашистларга қарши қўзғолон бошланган эди. Болгария Коммунистик партияси бошчилигида ишчи ва деҳқонлар мамлакатда фашистлар террорига қарши кураш байроғини кўтарган эдилар.

СУРАТДА: жаҳонда биринчи фашистларга қарши қўзғолонда ҳалок бўлганларга ўрнатилган ёдгорлик.

ТАСС фотохроникаси.

ТЕЗ СУРЪАТЛАР БИЛАН

БУХАРЕСТ. Румминия пойтахтининг янги уй-жой массиви — Берчень-Олтеница қуриб битказилмоқда. Йил охиригача, бу ерда битган сўнгги бир нечта кўп қаватли корпусларга аҳоли кўчиб киради. Умуман Берчень-Олтиницага 40 мингдан кўп киши келиб жойлашди. Бухарестнинг бошқа бир қанча янги районларида ҳам қурилиш тез суръатлар билан олиб борилмоқда.

Халқ ҳокимияти меҳнаткашларнинг уй-жой шароитларини яхшилашга катта эътибор бермоқда. Социализм йиллари Руминия шаҳарларида қарийб беш миллион шинам квартира қурилди.

РЕКОРД РАҚАМ

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Шаҳар Статистика Бошқармасининг маълумотларига кўра, шу йилнинг январидан сентябригача Ғарбий Берлинда майда ва ўрта саноат корхоналари, савдо фирмалари ва страхование компанияларининг 380 дан кўпроғи хонавайрон бўлганлиги рўйхатга олинган. Бу ўтган йилнинг шу давридаги тегишли рақамдан 6 процент зиёддир. Қурилиш саноатида, шунингдек аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасида синиш кўламлари айниқса, каттадир.

ЁНҒИН САБАБЛИ

НАЙРОБИ. Могадишодан олинган хабарларга қараганда, Сомали пойтахтида рўй берган ёнғин натижасида шаҳардаги энг катта бозор батамом йўқ бўлиб кетган. Мингдан кўпроқ дўкон ва савдо расталари куйиб кул бўлган. Шаҳар ўт ўчириш командалари ва махсус ҳарбий бўлинмалар ёнғинни ўчира олмадилар ва ёнғиннинг яқин атрофдаги кварталларга ўтишига йўл қўймаслик чораларинигина кўришга мажбур бўлдилар. Эскириб қолган шаҳар электр тармоғида юз берган қисқа туташиш офатга сабаб бўлди ва ўн миллионлаб доллар зарар келтирди.

ХАЛҚАРО СЕМИНАР

КУАЛА-ЛУМП У Р. Бу ерда ривожланаётган мамлакатларда алоқа инфраструктурасини ривожлантириш проблемаларига бағишланган халқаро семинар очилди. Умумжаҳон алоқа йили доирасида «алоқа хизмати тараққиёт учун» шиори остида ўтказилаётган семинарда 30 дан ортиқ давлат, шу жумладан Совет Иттифоқи вакиллари қатнашмоқда. Йиғилиш аҳли СССР да қишлоқ жойларда телевидение учун ер сунъий йўлдошлари воситасида бажариладиган алоқадан фойдаланиш тўғрисида совет вакили қилган докладни зўр эътибор билан тинглади.

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

РИО-ДЕ-ЖАН Е И-РО. Бразилиянинг Рибейран — Прету шаҳрида «Бразилия — СССР маданият иттифоқи» ташкил қилинди.

Бу жамоат ташкилоти Бразилия ва Совет халқлари ўртасидаги маданий алоқаларни кенгайтиришга кўмаклашиш мақсадида шаҳар меҳнаткашлари, тараққийпарвар зиёлилар ва студентларнинг ташаббуси билан уюштирилди. Бу иттифоқ таниқли жамоат арбоби, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» Халқаро Ленин мукофоти лауреати, архитектор Оскар Нимейер бошчилик қилаётган «Бразилия — СССР» маданий алоқалар институти билан маҳкам ҳамкорликда иш олиб боради.

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

БУХАРЕСТ. Руминия электротехника саноатининг Карпатдаги Тиргу-Муреш шаҳрида жойлашган энг катта корхоналаридан бири— «Электромуреш» заводи коллективи 1983 йилни социалистик мусобақада аъло натижалар билан якунламоқда. Бу коллектив шу йилнинг ўн бир ойи мобайнида чет эллик буюртмачиларга пландан ташқари 30 миллион лейликдан зиёд маҳсулот жўнатди. «Электромуреш» заводи маҳсулотининг кўп қисми СССРга юборилмоқда.

* * *

ВЕНА. Американинг Ғарбий Европада биринчи зарба урувчи ядровий қуролларини жойлаштириш Америка ҳозирги маъмуриятининг агрессив сиёсатидан далолат беради. Инсбрукнинг марказий кўчасида бўлиб ўтган норозилик митинги қатнашчилари шу ҳақда гапирдилар. Улар Европада «Першинг— 2» ва Американинг қанотли ракеталари жойлаштирила бошлаганлигига қарши норозилик билдирдилар.

АҚШнинг айби билан ядровий қуролланиш пойгасининг янги даврасн авж олдирилиши инсоният учун хавф туғдиришини тушунтириш юзасидан намойишлар, митинглар, мунозаралар Грацда, Линцда ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларида бўлиб ўтди.

* * *

БЕРН. Швейцариянинг Базель шаҳрида химик ишчилардан 7 мингдан зиёд киши корхона эгаларининг иқтисодий қийинчиликларни меҳнаткашлар ҳисобига ҳал этишга уринишига қарши норозилик намойиши ўтказди. Намойиш қатнашчилари янги коллектив меҳнат битимини тузишни талаб қилдилар. Бундай битим пулнинг қадрсизланиш суръатларини ҳисобга олган ҳолда иш ҳақини оширишни кўзда тутган бўлур эди.

Бирдамлик белгиси остида Базелга ўз делегацияларини юборган тўқимачилар, машинасозлар, соатсозлар химия саноати меҳнаткашларини қўллаб-қувватладилар.

* * *

ДАМАШҚ. Фаластиннинг Дамашқ яқинидаги Ярмук лагерида бўлиб ўтган оммавий митинги давомида империализм, сионизм ва реакциянинг Яқин Шарқдаги фитналарига қарши курашаётган Сурия, Ливан миллий ватанпарвар кучлари ва Фаластин қаршилик ҳаракати қатъийян қўллаб-қувватланди.

Митингда сўзга чиққан кишилар Америка ҳарбийларининг Ливанда тинчликни сақлаб турувчи араб мамлакатлариаро кучлар Сурия қўшинларига ҳамда Ливан ватанпарварларига қарши агрессив хатти-ҳаракатларини қаҳр-ғазаб билан қоралади лар. Улар Исроил босқинчилари босиб олган барча араб ерлари дарҳол озод қилинишини талаб этдилар. Нотиқлар араб халқларининг Америка-Исроил битими томонидан уларга қилинаётган таҳдид олдида сафларни янада жипсроқ мустаҳкамлашга даъват этдилар.

Митинг қатнашчилари Совет Иттифоқи араб халқларининг адолатли орзу-умидларини қўллаб-қувватлаётганлигини н г муҳим аҳамиятини таъкидлаб, СССРнинг тинчликсевар ташқи сиёсий йўлини табрикладилар.

ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНДИ

ТОКИО. Япония пойтахтининг меҳнаткашлари иш шароитларининг яхшиланиши ва иш билан таъминланиш учун забастовка ўтказдилар. Ўз сафларига ишчи ва хизматчилардан салкам 500 минг кишини бирлаштирган Токио касаба союзлари кенгашининг даъватига мувофиқ, автобус ҳайдовчилар, электричкалар ва метрополитенларнинг машинистлари забастовка эълон қилдилар. Токиодаги 20 дан зиёд мактаб ўқитувчилари транспортчиларни қўллаб-қувватладилар.

ГАЗАНДАЛАР ҲУКМ ҚИЛИНДИ

РИМ. «Прима Линеа» деган қўпорувчилик ташкилотига мансуб газандалар устидан Италиянинг Турин шаҳрида (Пьемонт области) ўтказилган суд мажлисида айбдорлар узоқ муддатлар билан қамоқ жазосига ҳукм қилинди. Шу гуруҳнинг судга берилган 134 аъзоси гарданига 1976 йилдан 1980 йилгача бўлган давр ичида 106 марта террорчилик ҳаракати, шу жумладан саккизта қотиллик айби қўйилди.

Ҳукм қилинганлар орасида Италия христиан-демократик партиясининг таниқли арбобларидан бири Карло Донат—Каттэннинг ўғли, ўзининг шафқатсизлиги билан ном чиқарган Марко Донат—Каттэн бор.

ҚАТЪИЙ ҚОРАЛАНДИ

КИТО. Эквадор пойтахтининг мэри Самуэль Сантос Марказий Америкада кескинликни вужудга келтирганлиги учун Вашингтон маъмуриятини қатъий қоралади. С. Сантос бу ерда журналистлар билан суҳбатда Никарагуага қарши ҳарбий интервенция тайёрлашда президент Рейган бевосита қатнашаётганини кўрсатиб ўтди.

Самуэль Сантос Марказий Америка проблемасини тинч йўл билан ҳал қилиш лозимлигини айтди.

ПАРИЖ. Франция пойтахтида (суратда) ирқчиликка қарши кўп минг кишилик намойиш бўлиб ўтди. Унда 50 дан ортиқ жамоат, ёшлар, касаба союз ташкилотлари ва уюшмаларининг, мамлакат сўл сиёсий партияларининг вакиллари иштирок этишди.

АП—ТАСС телефотоси.

ҲАЙРАТОМУЗ УЧИШ

ТОКИО. Таниқли япон тоғ чанғичиси Юитиро Миура биринчи марта Антарктиданинг энг баланд нуқтаси — Винсент массивидан (5140 метр) чанғида тезлик билан тушди. 51 ёшли Миура соатига 72 километр тезликда шамол эсиб, 40 даражали совуқ бўлиб турган баландликка чиқиб олиб, оёғига чанғи тақди ва қудратли музликлар бағри бўйлаб зўр тезлик билан пастга уча бошлади, шу тариқа у 20 километр масофани босиб ўтди.

Бу қалтис ишда япон спортчисига икки альпинист: Буюк британиялик Крис Бонингтон билан АҚШлик Рик Рижвей ёрдам бердилар.

Саломатлик
ҳақида суҳбатлар

Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг республика курортлари Совети ташаббуси билан А. Луначарский номли базавий кардионеврология санаторийсида «Ўзбекистон курортлари Советининг энг яхши медицина ҳамшираси» унвони учун касб маҳорати конкурси ўтказилди. Бунда биринчи ўринни Луначарский номли санаторий ҳамшираси Галина Карташова эгаллади.

СУРАТДА: конкурс ғолиби Г. Карташова.

У. Усмонов фотоси.

ЁН ДАФТАРИНГИЗГА

МУРЧЛИ ЧОЙ

Шамоллаб қолганда, грипп бўлганда қуйидаги муолажаларни қўллаcангиз, яхши даво бўлади.

Ярим литрли чойнакка бир чой қошиғида қора чой, икки чой қошиғида асал ва бир чимдим мурч солинг, устидан қайноқ чой қуйиб дамланг. Чойни пиёлага оз-оздан қуйиб, тез-тез ичсангиз яхши терлатади. Шундан кейин иссиқ ўралиб ётиш керак. Терлашдан кейин хасталик анча енгиллашади, мурчдаги фетонцид деб аталувчи модда эса, вирусларга қирон келтиради.

САБЗАВОТ ВА МЕВА ШАРБАТИ

Сабзавотлар: помидор, сабзи, турп шарбатларини, мевалардан узум, олма, олхўри шарбатларини тайёрланг. Булардан тенгма-тенг (ярим стакандан) олиб аралаштиринг ва бир ош қошиғида асал солиб, сирли идишда қайнатинг. Уни иссиғида ичилса, яхши терлатади. Мева ва сабзавот шарбатларидаги дори-дармонлар, маъдан тузлари ва бошқа фойдали ғаниматлар гриппгагина эмас, юракнинг бақувват бўлишига ҳам яхши таъсир этади, айниқса жигарга фойда бўлади.

СУТ БИЛАН АСАЛ

Бир коса қайнатилган сутга бир ош қошиғида асал ва бир ош қошиғида сариёғ солиб наҳорда ичинг, тушгача овқатланманг. Бу парҳез томоқ оғриғини қолдиради, нафас йўлларини очади (балғам кўчиради), йўтал бўлса тўхтатади.

САРИМСОҚНИНГ ХОСИЯТИ

Булка нонининг сиртига саримсоқ суркаб туз сепинг-да, тўйгунча енг. Саримсоқда фетонцид жуда кўп бўлиб, оғиз бўшлиғи, ошқозон ва ичаклардаги вирусларни ўлдиради. Нон қонга тез сўрилувчи бўлганлиги учун саримсоқдаги фойдали моддаларни «етаклаб» қон орқали бошқа аъзоларга олиб ўтади. Оғиздан саримсоқ ҳидини кетказиш учун бир чой қошиғи памил чойни чайнаб ташлаб, сўнг илиқ сувда ғарғара қилиб ташланса бўлади.

• *Оналар, Сизлар учун*

ЧАҚАЛОҚНИ ПАРВАРИШ ҚИЛГАНДА...

Чақалоқ болани парвариш қилаётганда оналар асосан нималарга эътибор беришлари керак! Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Карима АЛИМОВА, ёш она.

Фарзанд туғилиши оилага бир олам қувонч олиб келади. Одатда чақалоқ гулдек нозик, ҳали нимжон бўлади. Айниқса чақалоқ бир ёшга етгунча жуда нозик-ниҳол бўлади, зеро бу пайтда бола организми ташқи оламга аста-секин мослаша боради, унда юрак, ўпка, меъда-ичак каби аъзолар ўз ҳаёт маромини ўзгартириб боради.

Чақалоқ яхши, соғлом ўсиши учун биринчи галда уни тўғри эмизиш керак.

Чақалоқни бешикдан кўра алоҳида каравотчага ётқизиш лозим. Бунда бола эркин ўсади. Чақалоқ ҳаётининг учинчи, бешинчи ҳафтасида суткасига 20 соат, кейин эса уйғоқлик пайти узая бошлайди. У ётган каравотча озода бўлиши, ёруғ тушиб турадиган, баҳаво жойга қўйилиши керак.

Қишда чақалоқни икки ҳафталик бўлгач сайрга олиб чиқиш, совуққа секин-аста ўргатиш мумкин. Бунда чақалоқни қўлда кўтариб юрмай, уни аравачада олиб юрган маъқул.

Бола дастлабки кундан қатъий режим асосида парвариш қилинса, уйғоқ пайтида ғиншимайди, кулиб-ўйнаб ётади.

Чақалоқни боқаётганда озодаликка, тозаликка алоҳида эътибор бериш керак. Унинг кийими, ўрин-кўрпачаси, идиш-товоғи, ўйинчоқлари тоза бўлсин, бадани кир бўлмасин. Она эса чақалоқни кўтаришдан олдин албатта қўлини совунлаб ювиши, кийимлари озода бўлиши керак.

Уйда чақалоқни парваришлашга керак бўладиган нарсалар: пахта, стерил бинт, марганцовка эритмаси, вазелин, термометр, болалар совуни, чой қошиқ, стакан, грелка, груша (клизмага) доим шай турсин.

Шуни унутмаслик керакки, чақалоқ икки ойлик бўлгунча ҳар ойда бир марта уни поликлиникага олиб бориш шарт. Участка врачи болага профилактик эмлашларнинг ўтказилишини назорат қилади. Шунингдек, у болага қўшимча овқатлар беришни, рахитнинг олдини олиш учун қандай тадбир кўришни, уни чиниқтиришни онага тушунтиради.

Чақалоқ соғлом бўлса ҳам, унинг қандай ўсаётганини аниқлаш мақсадида бир, олти ва ўн икки ойлигида хирург, ортопед, кўз врачи, қулоқ, бурун ва томоқ касалликлари врачи, психоневролог текшириб кўради. Бирор аъзода хасталик белгиси бўлса, тезда даво чораси қўлланади.

Биз юқорида айтганларга риоя қилинса чақалоқ соғлом, бақувват ва дуркун ўсади. Бундай фарзанд ота-онанинг, оиланинг қувончи бўлади.

С. ИСМОИЛОВА,
медицина фанлари доктори, профессор.

НУРОНИЙЛАР ИЗЗАТДА

Тошкент областининг Бўстонлиқ районидаги Товоқсой дам олиш уйи кўркам ҳушманзара тоғ ён бағрида жойлашган. Тоғ томондан келаётган мусаффо соф ҳаво ва атрофдаги гўзал манзара дам олувчига ором бахш этади.

Дам олиш уйининг 14 гектар боғи бўлиб, унда мевали ва манзарали дарахтлар барқ уриб ўсган.

Дам олиш уйи пенсионерларга, шу жумладан меҳнат ветеранлари ва Улуғ Ватан уруши инвалидларига хизмат қилади. Ҳар ойда 250 киши бепул путёвка билан саломатлигини мустаҳкамлайди. Дам олиш уйида турли мавзуда лекциялар уюштирилган. Ҳар ҳафтада халқаро аҳвол, медицина тўғрисида лекциялар ўтказилади.

Дам олувчилар учун намунали медицина хизмати кўрсатиляпти.

К. АҲМЕДОВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

● ЎТМИШДАН САДО

ИСКАНДАР ЗУЛҚАРНАЙН ОТАСИНИНГ ҚИЁФАСИ

Неча йиллардан буён олимларнинг эътиборини тортиб келаётган тарихий жумбоқлардан яна бири ҳал қилинди. «Санди таймс» газетасининг баён қилишича [минглаб йиллардан кейин] портрет реконструкция қилингач, Искандар Зулқарнайнинг отаси Филипп II нинг ташқи қиёфасини тиклаш имконияти бўлди. Англиялик уч олим археологларнинг XXII халқаро конгресс қатнашчиларига қадимий Македония подшосининг мум бюстини тақдим этдилар. Ўнг юзини чандиқ қоплаган, қаҳри қаттиқ жангчининг ишонарли қиёфаси залдагиларнинг кўз ўнгида намоён бўлди. Худди шу чандиқ мақбарага Искандар Зулқарнайнинг отаси дафн қилинганини кўрсатадиган муҳим далилдир.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
Холис хизмат бюроси

Шу ҳам «тез ёрдам»ми?

Иссиқ жон — иситмасиз бўлмайди, деган гап бор. 30 ноябрь куни шундай бир воқеанинг гувоҳи бўлдик. Бешёғочда, Анҳор кўпригига яқин жойда ўттиз беш ёшлардаги бир аёл беҳуш ётарди. Меҳрибон одамлар унинг атрофида парвона бўлишарди. Бир киши чўнтагидан валидол олиб, беморнинг оғзига солди.

— Мен «тез ёрдам»га телефон қилдим, — деди бир аёл, — йигирма минут бўлди, келмаяпти.

Шундан кейин елиб-югуриб шу ердаги мебель магазинига кирдик-да, «тез ёрдам»га яна телефон қилдик. Орадан ярим соат, бир соат ўтди ҳамки машинадан дарак йўқ эди. Бемор аёл уй телефони номерини зўрға айтди-ю, яна ҳушидан кетди. Шу пайт кўчадан ўтиб кетаётган «24—20 ТНИ» «Тез ёрдам» машинасини тўхтатдик. Шифокор бемор аёлни текшириб, тезлик билан касалхонага олиб кетди. Одамлар тарқади. Фрунзе район Педагогическая кўчаси, 75-уйда яшовчи Тамара Артемьева билан 60-диспетчер юборадиган «тез ёрдам»ни кутдик, лекин у келмади.

Шаҳар тез ва шошилинч медицина ёрдами станцияси раҳбарлари бунга нима деб жавоб беришаркин!

М. ҲАКИМОВ,
ишчи.

Асабни асраган одам

Инсон асабидан нозик туйғу бўлмаса керак. У лат еса, бутун тана азият чекади, шунда шифокорга мурожаат қиламиз. Шундай шифокорлардан бири Виль Хайрулович Мавлюдов Акмал Икромов районидаги 10-поликлиникада ишлайди.

Табаррук бу отахон саксон ёшга кирди. Пенсияга чиққан бўлса-да, ҳамон эл-юрт хизматида фидокорлик кўрсатмоқда, невропотолог сифатида юзлаб беморларни даволамоқда.

Виль Хайрулович Мавлюдов 1927 йилда Мирзачўлда невропатология бўлимини ташкил этишга бош-қош бўлди. Ўша йиллардаёқ невропатолог беморларни мустақил равишда даволар, унинг қўлида шифо топган беморлар соғайиб, дард кўрмагандай бўлиб кетарди.

Улуғ Ватан уруши даври невропатолог учун катта имтиҳон йиллари бўлди. У кўпгина ярадорларни даволади.

Моҳир невропатологнинг бундан кейинги фаолияти ҳам сермазмун ўтяпти. Меҳрибон ва камтар врачни Тошкент областининг турли район ва қишлоқларида тез-тез учратиш мумкин.

Самарали меҳнатларини тақдирлаб партия ва ҳукуматимиз уни бир неча орден ва медаллар билан мукофотлади.

— Халққа хизмат қилишдан ортиқ бахт бўлмайди, — дейди В. Мавлюдов, — шунинг учун бўлса керак, ҳар бир беморнинг соғайиб кетиши менга олам-олам қувонч бахш этади.

Е. МОРДУХАЕВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист.

• *Медицина оламида*

МИНГ ЙИЛЛИК ТИББИЁТ

Айюведа — қадимги ҳинд шифокорлик амалиёти уч минг йилни қамраб олиб, санскрит тилида «ҳаёт фани» маъносини англатади. Бизга қадар етиб келган санскрит қўлёзмаларида, ҳозирда улардан Ҳиндистонда мингга яқини қўлланилаётган саккиз мингдан ортиқ дори-дармон қайд этилган.

Зарур дорини тайёрлаш учун турли ўсимликлар, шунингдек илдиз, япроқ ва дарахт пўстлоқлари қўлланилади. Булардан ташқари, тиббий моддаларга нодир металлар ва қимматбаҳо тошлар аралашмаси киради.

Айюведа шифокорлари анатомия, психология соҳаларида ҳам кенг билимга эга бўлганлар, улар амалиётидаги асосий мезон бемор билан шифокор ўртасидаги мулоқат, чунончи касалликкагина эмас, балки одам руҳиятига ҳам таъсир этишга қаратилган. Бундай усулларни умумлашган ҳолда қўллаш туфайли тери касалликлари, аллергия, қон айланиш системаси ва бошқа хасталикларни даволашда ажойиб натижаларга эришилган.

УЙҚУБАХШ ЁСТИҚ

Югославиялик врач Берислав Дмитриевич ихтиро этган «Релаксан» ёстиғи патентланди. Бу номни мамлакатнинг оммавий «Практична жена» журналхонлари ўйлаб топдилар.

Бу қандай ихтиро дерсиз? «Релаксан» резина-ашёдан тайёрланган бўлиб, иккита ёстиқ жилдига жойланган. Ёстиқ тенг иккига бўлинган икки улкан ловияни эслатади.

Ихтирочи врачнинг изоҳлашича, инсон ўз умрининг учдан икки қисмини горизонталь, яъни ётган ҳолатда ўтказади. Бундан асосий мақсад дам олиш. Бахтга қарши бу ҳамиша амалга ошавермайди. Кўпинча уйқу вақтида одам танаси (асосан бош ва бўйин) физиологик жиҳатдан ноқулай ҳолатда жойлашади. Мия, тананинг юқори қисми, қўлларда қон айланиш тартибига путур етади. Кишилар асабийлашиб, чарчаб уйғонадилар.

Буларнинг барчаси югославиялик мутахассисларда мияни энг қулай ҳолатда тутувчи «оромбахш» ёстиқ яратиш фикрини туғдирди. Б. Дмитриевичнинг таъкидлашича тажрибалар шуни кўрсатдики, «Релаксан» кишига тез ва енгил уйқуга кетиб, мириқиб ухлаш ва хотиржам уйғониш имконини беради.

Ф. ОРИПОВ тайёрлаган.

ЯНГИ ВИДЕОФИЛЬМ

Ўзбекистон телевидениесининг бир гуруҳ ижодий коллективи Ленин мукофоти лауреати Нодар Думбадзенинг «Абадият қонуни» романи асосида уч қисмдан иборат видеофильм яратдилар. Видеофильмдаги асосий ролларни Эркин Комилов, Ойдин Норбоева, Ҳожиакбар Нурматов, Тўйчи Орипов, Зикир Муҳаммаджонов, Воҳид Қодиров ва бошқалар ижро этишган. Янги видеофильмнинг сценарий автори ва постановкачи режиссёри Ҳайбатулла Алиев, постановкачи-оператор Марат Муслимов, рассом Жевдет Тахтаров.

Э. МУСАЕВ.

* * *

Суратда: видеофильмдан кадр.

• *Сўраган эконсиз...*

ТАБИАТ ИНЪОМИДАН МЎЪЖИЗА ЯРАТИЛАДИ

— Фан тарихидан лавҳалар —

Ҳурматли редакция химияни мўъжизакор фан дейишади. Бу фан дастлаб қандай пайдо бўлган, унинг ривожига олимлар қандай ҳисса қўшишган! Шу ҳақда мақола ёритишингизни илтимос қиламиз.

М. Нурматов, Р. Шокиров, Х. Ҳасанов, Б. Зайниддинов,
Юнусобод массивида истиқомат қилувчи ишчилар.

Мўъжизакор химиянинг тарихи жуда узоқ даврларга бориб тақалади. Кишилик жамиятининг дастлабки даврларида кимёвий билимлар йўқ даражада эди. Табиат инъомларидан озуқа сифатида фойдаланиш учун бўлган ҳаракат бу билимларнинг ривожланишига ижобий таъсир кўрсатиши суст даражада борди. Қадимий аждодларимиз ҳаёт учун бўлган оғир ва машаққатли курашда баъзи тарқоқ химиявий билимларга эга бўлишди. Атроф-муҳитни синчковлик билан ўргана бориб, алоҳида моддалар, уларнинг хоссалари турли-туманлигини билдилар, керакли мақсадларда фойдаландилар. Вақт ўта борган сари металлургия, тўқиш ва бўяш, шиша, глазур, бадиий керамика, қурилиш техникаси, дори-дармон ишлаб чиқариш соҳалари вужудга келди. Бу соҳалар дастлаб Осиё ва Африка қитъасида пайдо бўлганлиги характерлидир.

Ҳозирги Ўрта Осиё, Кавказ, Ўрта Шарқ ва Европанинг бир қисми, Миср ва Ҳиндистонда бундай тармоқлар тез одимлар билан ривожланганлиги маълум. Бронза ва шу каби бошқа қотишмалар пайдо бўлди. Мисрлик, месопотамиялик ҳунармандлар мис ва сирка ёрдамида киновар (симоб сульфиди)дан симоб олишни билганлар. Минерал ва ўсимлик табиатли бўёқлардан кенг фойдаланилди.

Ўрта Осиё территориясидан археологларимиз топган керамик идиш ва буюмлар орнаментлар билан ишланган бўлиб, уларда химиявий моддалардан ишланган безаклар бор. Бундай идиш ва буюмлар косметика учун зарур моддалар бўлган симоб, эфир мойлари ва бошқаларни сақлашда кўплаб қўлланилган. Академик О. Содиқов ўзининг «Ўрта Осиёда химиянинг вужудга келишига доир» асарида булар ҳақида алоҳида тўхталиб ўтади.

Эрамиз бошларида дарахт пўстлоғи, каноп, латта ва бошқа маҳсулотлардан қоғоз ишлаб чиқариш амалга оширилди. 751 йили Самарқандда ана шу йўл билан саноат миқёсида қоғоз ишлаб чиқарила бошланди. Кўп ўтмай бундай қоғоздан Тошкентда ҳам фойдаланишга киришилди.

Ўрта асрларда алхимия ривож топди. Шу билан бир қаторда жуда катта территорияларда христиан, мусулмон, будда, католик ва бошқа динлар кенг ёйилди. Дин ҳар қандай илғор ғоя ва фан ютуқларини таъқиб остига олди. Лекин ўрта асрларда фан ҳеч нарса бермади, деб бўлмайди, албатта. Бутун умрини фанга фидо қилган олимлар динга қарши курашдилар.

Ана шундай олимлардан бири, химиянинг ривожланишига муносиб ҳисса қўшган араб алхимиги Жобир ибн Ҳайён (721 — 815 йиллар)дир. Европада уни Габер деб юритишади. Жобир Эроннинг Тус шаҳрида туғилди, ёшлигиданоқ фанга қизиқди, Ўрта Осиё шаҳарларида кўп кезди. Новшадил спиртини аниқлади, хоссаларини ёзди, белила тайёрлашни ўрганди. Ўша пайтларда энг кучли ҳисобланган сирка кислотани сиркадан ҳайдаб олишга муваффақ бўлди, нитрат кислотасининг кучсиз эритмасини олди. «Етмиш китоби»да металлар ва минераллар ҳақида баъзи маълумотларни ёритди.

Жобирнинг ватандоши бўлган Абу Бакр Муҳаммад ибн Закариё ар-Розий (865-925 йиллар) ҳозирги Ўзбекистон ва Тожикистон территориясида жойлашган билим масканларида таҳсил олди. У фалсафани чуқур ўрганди, метафизика, магия, алхимия, поэзия билан шуғулланди. Кейинчалик машҳур шифокор бўлиб етишди. Европада Разес номи билан машҳур бўлган олим гипс тайёрлаш методикасини ёритди, синган суякларни тузатишда ундан кенг фойдаланди. Металл ҳолдаги сурманинг хоссаларини ўрганди ва ёзиб қолдирди. Олимнинг «Сирлар сири китоби»да алхимия ва медицинанинг кўпгина масалалари ёритилди. IX—X асрларда химия ва химиявий техниканинг қай даражада бўлганлигини билиб олиш манбаи бўлган Ар-Розийнинг «Сирлар сири китоби»нинг Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Убайдулла Каримов томонидан Тошкентда топилиши ва ўрганилиши катта илмий аҳамият касб этди.

Ўрта аср алхимиясининг улкан вакилларидан яна бири бўлиб ватандошимиз Абу Али ибн Сино (980—1037) хизмат қилди. Олимнинг алхимия бобида қилган ишлари катта ва серунум бўлди. Олимнинг буюклиги ҳам шундаки, у алхимиклар ичида биринчи бўлиб, олтинни бошқа металлардан олиб бўлмаслигини исботлади ва бу билан фандаги катта англашилмовчилик л а р га чек қўйди. «Тиб қонунлари» ҳамда бошқа машҳур асарларида юзлаб моддаларни ёзди, улардан турли дардларни даволашда фойдаланишни тавсия этди.

Алхимиклар кимёнинг ривожи учун жон куйдириб меҳнат қилдилар, она табиат инъомларини қайта ишлаб, инсонларга туҳфа этдилар. Тошкент ва унинг атрофларида ўтказилган археологик қазилмалар Бинкет (шаҳарнинг ўрта асрлардаги номи)да тўққизинчи асрдан бошлаб Себзор ва Кўкча маҳаллаларида алоҳида-алоҳида ҳунармандчилик соҳалари ривожланганлигини кўрсатди. Ана шу вақтларда Бинкет ва унинг атрофида жойлашган вилоятларда кончилик ишлари, металлургия, керамика, шиша ишлаб чиқариш, қурилиш ва шу каби бошқа соҳалар ривож топди.

Заҳириддин Муҳаммад Бобур ўзининг машҳур «Бобурнома»сида ўзи кўрган ва ўрганган, бошидан кечирган ҳодиса ҳамда воқеаларни энциклопедик услубда тушунтириб берди. Асарда проза, поэзия, биология, геология, сейсмология ва шу каби қатор соҳалар бўйича материаллар борлиги маълум. «Бобурнома»ни ўқир эканмиз, химияга оид бўлган материалларга дуч келамиз. Муаллиф Фарғона водийси атрофидаги тоғларда, шу жумладан Етикентда феруза (сочма ҳолда) ва темир конлари борлигини ёзади. Кейинчалик Бобур фикрлари амалда исботланди. Ўшдаги Сулаймон тоғида бўлган чоғида оқ рангли кальцитни кўради. Унинг таркибида темир ҳам бор эди. У бу ҳақда ҳам хабар беради. Ҳозир бу тошлар қурилиш ишларида ва сўндирилган оҳак олишда ишлатилмоқда. Тожикистон территорияси атрофларида маъданлар борлигини ёзган. Дарҳақиқат Бобур ёзган Тожикистон ерлари атрофидаги жойларда қўрғошин, руҳ, кумуш, олтин, феруза, вольфрам ва бошқалар топилди ҳамда ишлаб чиқарила бошланди. Асарнинг 193-бетида «Қобул вилоятида 14 туман бор. Гурбанд туманидаги тоғларда кумуш кони ва ложувард кони бўлур», деган иборасини ўқиймиз. Бобурнинг бу фикрлари ҳам кейинчалик исботланди. Унинг кенг фикрлилиги, синчковлиги ва кузатувчанлиги орадан анча вақтлар ўтгач мевасини берди. Ҳиндистоннинг кўпгина олтин, кумуш, олмос ва бошқа табиий қимматбаҳо тош конлари дунёга маълум бўлди.

Вақт ўта борди. Кейинги уч аср ичида Ўзбекистонда, шу жумладан Тошкент ва унинг атрофида керамик буюмлар, шиша, ойна, ўсимлик маҳсулотлари бўлган ҳидли моддалар, эфир мойлари, ёғлар, турли шарбат ва винолар ишлаб чиқарилди. Ўн тўққизинчи асрнинг саксонинчи йилларига келиб, Тошкентда сувни анализ қилувчи лаборатория ташкил қилинди. Бу даврни шаҳримизда аналитик химиянинг пайдо бўлиши ва ривожланишига асос қўйилган давр деса бўлади. Сув таркибидаги эриган тузларнинг инсон саломатлиги учун маълум даражада таъсири борлиги ўрганилди. Бу ўша давр учун илгари қўйилган катта қадам эди.

Орадан маълум вақт ўтгач, сувда йод етишмаганда бўқоқ касаллигининг, фтор етишмаганда эса тишларда кариеснинг ривожланиши каби масалалар ўрганилди. Аммо бу муҳим масалалар ҳам, химия фани ва саноатининг ҳақиқий ривожланиши ҳам фақат совет давридагина амалга ошди. Химиямизнинг ҳозирги даражага етишишида буюк доҳиймиз Владимир Ильич Лениннинг қатор кўрсатмалари, у имзолаган декрет ва қарорлар ҳал қилувчи роль ўйнади.

Қудрат АҲМЕРОВ,
химия фанлари доктори, профессор.

МОСКВА. «Мосфильм» киностудиясида янги рангли «Европа тарихи» деб номланган бадиий фильмни суратга олиш давом этмоқда. Сценарий муаллифи Н. Леонов, режиссёр —И. Гостев. Фильм Ғарбнинг ҳозирги сиёсий ҳаёти ҳақида ҳикоя қилади. Унда таниқли совет ва поляк актёрлари В. Тихонов, В. Стржельчик, Б. Тишкевич, С. Микульский, Л. Филатов, А. Масюлис ва бошқалар иштирок этадилар.

СУРАТДА: [чапдан-ўнгга] оператор А. Иванов, постановкачи режиссёр И. Гостев, актёр В. Тихонов суратга олиш майдончасида.

ТАСС фотохроникаси. Н. Малишев фотоси.

• Маданият хабари

ЗИЁ МАСКАНИ

Собир Раҳимов районидаги Ҳамза номли кутубхонани чин маънода зиё маскани дейиш мумкин. Бугунги кунда китоб фонди 28 минг нусхадан ортиб янги бинога кўчган кутубхонада йилига 3 мингдан ортиқ ишчи ва зиёлилар, студент ва ўқувчилар китоб мутолаа қилишади.

Кутубхонада бадиий ва оммавий-сиёсий, илмий ва техник адабиётлар намуналари бор. Зиё маскани ходимларининг ташаббуси билан мунтазам ўтказилиб келинаётган китобхонлар конференциялари, уруш ва меҳнат ветеранлари билан учрашувлар, таниқли ёзувчи ва шоирлар иштирокидаги адабий кечалар китобхонларга катта завқ бағишламоқда. Кутубхона билан шаҳардаги 159-ўрта мактаб коллективининг доимий алоқаси эса ўқувчиларга ҳар томонлама билим олишида кўмак бўлмоқда.

Ҳозир Тошкентда 630 дан ортиқ кутубхона бўлиб, улардаги умумий китоб фонди 46 миллионга етади. Икки юздан кўпроқ оммавий кутубхона йилига 287 минг китобхонга хизмат қилмоқда. Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин биринчи марта очилган болалар ва мактаб кутубхоналарининг сони бугунга келиб 200 дан ошган.

ХАЛҚ ФАНТАСТИКАСИ АНТОЛОГИЯСИ

Сеҳрли фантастика эртаклар халқ оғзаки ижодининг энг кўҳна жанрларидан. Уларнинг энг яхши намуналари авлоддан авлодга ўтиб келади, халқ уни авайлаб-асраб келади. Халқ эртакларида тажриба ва донишлик, характернинг миллий томонлари сақланади. Ўзбек халқ эртаклари борасидаги изланишларга М. Афзалов, Т. Жалолов, Б. Саримсоқов каби фольклорчилар катта ҳисса қўшишган.

«Ёш гвардия» нашриёти «Ўзбек халқ фантастикаси» сериясини нашрини чоп этишни бошлади. Шу сериядаги биринчи тўплам «Ой мўъжизаси» нашрдан чиқди. Халқ образли ибораларини қадрловчилар учун янги тўплам ажойиб туҳфа бўлди.

В. ТРЕСКОВ

«ЭШИТАМАН»

(ҲАЖВИЯ)

Ниҳоят Петровнинг қабулига кириш шарафига муяссар бўлдим. Кабинетга кириб, самимий саломлашдим.

— Хўш, хизмат, — деди Петров хушмуомалалик билан табассум қилиб.

Шу пайт унинг столидаги телефон жиринглаб қолди.

— Кечирасиз, — дея узр сўради Петров ва трубкани кўтарди.

— Эшитаман, хўш хизмат... Ким дейсиз! Ҳа-а. Ёдимда. Албатта жуда қизиқ. Бир ҳафтадан кейин телефон қилинг. Омон бўлинг...

— Қулоғим сизда! — мурожаат қилди у менга.

Энди оғзимни очаман деб турган эдим телефон яна жиринглаб қолди.

— Кечирасиз, — деди пешонаси тиришиб Петров ва трубкани кўтарди. — Эшитаман, салом алайкум... Нега унутаркансиз! Чора кўряпмиз. Чоршанба куни телефон қилинг. Омон бўлинг...

— Эшитаман... — Петров қизиқиш билан менга бошдан оёқ тикилди.

— Мен анча вақтдан буён шахсан сизга учрашишни ният қилиб юрардим,—дедим мен кўтаринки руҳ билан, — аммо сизни безовта қилгим келмагани...

Шу пайт телефон жиринглаб қолди...

— Кун бўйи ана шу аҳвол, — деди Петров менга шикоятомуз, — қўнғироқлардан бошим ғовлаб кетади...

У трубкани кўтарди.

— Эшитаман... Салом алайкум. Нега бир томонлама бўларкан! Келинг, мулоҳаза қилиб кўрайлик. Мен қарши эмасман...

Мулоҳаза ва мунозара йигирма минутча давом этди.

Трубкани қўйгач, Петров ниманидир эслагандек қизиқиш билан менга тикилиб қолди.

— Сиз билан нима ҳақда гаплашаётган эдик!

Энди оғиз очган эдим, телефон жиринглади. Гўё фанга ҳали маълум бўлмаган қандайдир рефлекслар ўз таъсирини кўрсатарди.

— Бир дақиқа, — деди узр сўраб Петров ва трубкани кўтарди.

Мен астагина ўрнимдан туриб, сездирмасдан чиқиб кетдим. Қабулхонада одамлар тўпланиб қолганди.

— Ўзиям роса ўтирдингиз-да, — деди гинахонлик билан бош чайқаб секретарь қиз, — икки дақиқа деб, ярим соат қолиб кетдингиз. Марҳамат, кимнинг навбати!

Мен муассасадан ташқарига чиқиб, шу яқин орадаги автомат телефондан Петровга телефон қилдим.

— Эшитаман, — деган таниш овоз эшитилди, У шу заҳоти кимдандир узр сўради.

Ниҳоят мен гапларимни айтиш имкониятига эга бўлдим.

Русчадан таржима.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

19, 20 ДЕКАБРЬ СОАТ 17.00 ВА 20.00 ДА

САМАРҚАНД ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Самарқанд область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

НАСИБА АБДУЛЛАЕВА

Солистлар: Самад ҚУРБОНОВ, Баҳодир СИРОЖИДДИНОВ, Абдураҳмон ТОШҚУЛОВ, Мардон МАВЛОНОВ, Зуҳра МИРЗАЕВА, Маърифат ҚУВОНДИҚОВА, Зиля СУЛАЙМОНОВА ва бошқалар.

Филармониянинг бош балетмейстери — Ўзбекистон ССР халқ артисти ГАВҲАР РАҲИМОВА.

Бадиий раҳбари — Самарқанд область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати ШАВКАТ ГАВРАИЛОВ.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишламоқда.

Справкалар учун телефон: 44-35-84.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

24 ДЕКАБРЬ — 15 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ

«ЦИРКДА АРЧА»

КАТТА ЯНГИ ЙИЛ ТОМОШАЛАРИ

«АНТОШКА ВА УНИНГ ДЎСТЛАРИ ТОҲИР ВА ТОЛЯНИНГ ЯНГИ ЙИЛ САРГУЗАШТЛАРИ» ЭРТАГИ.

СПЕКТАКЛДА МОСКВА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИ ҚАТНАШАДИЛАР.

Постановкачи-режиссёр — РСФСР халқ артисти ВЛАДИМИР ДОВЕЙКО.

Циркнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти ОБИДЖОН ТОШКЕНБОЕВ.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда. Олдиндан билет сотиш кассаси очилган.

М. Қорнёқубов номидаги ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

17, 18 ДЕКАБРЬ СОАТ 19.30 ДА

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги мукофотининг лауреати

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва ҚҚАССР халқ артисти

ГУЛШОД ОТАБОЕВА

VI жаҳон фестивалининг лауреати

АНВАР РУСТАМОВ

Солистлар: КОМИЛЖОН БАРАТОВ, ОБИДЖОН ОДИЛОВ, ХОТАМ ХОЖИЕВ, ТОЖИДДИН АБДУВОҲИДОВ, ДИЛОРОМ ҚАЮМОВА, АБДУРАУФ ОЛИМОВ, НОВВОТХОН ЖЎРАЕВА, КЛАРА ҲОЖИЕВА, ЛОЛА ОҚИЛОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Музика раҳбарлари — ИСМАТУЛЛА РАҲМАТУЛЛАЕВ, ЯХЁ МЎМИНОВ.

Программани — МАЪМУРА АБДУРАҲМОНОВА ВА ТОЖИДДИН АБДУВОҲИДОВ олиб борадилар.

«ШОДЛИК» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери — Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати ҚОДИР МЎМИНОВ.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

29 ДЕКАБРЬ—8 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ

мактаб ўқувчиларининг қишки каникул кунларида

«ҚОРБОБО МЎЪЖИЗАСИ»

ЯНГИ ЙИЛ ЭРТАК ТОМОШАЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

«АРЛЕКИНО» ОРИГИНАЛ ЖАНРИ ТЕАТРИ
Бадиий раҳбар — А. АКИШИН.

«ДРУЖБА» ЦИРК КОЛЛЕКТИВИ

Бадиий раҳбар — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ф. ШАРИКБОЕВ.

ЦИРК, ЭСТРАДА ВА КИНО АРТИСТЛАРИ.

Постановкачи режиссёр — Бутуниттифоқ оммавий томошалар ва театрлаштирилган байрамлар фестивалининг лауреати — В. БОЛОТИН.

Томошалар 29, 30 декабрда соат 13.00, 15.00 да; 31 декабрда соат 13.00 да; 1 январда соат 15.00 да; 2, 3, 4, 5, 6, 8 январда соат 11.00, 13.00, 15.00 да бошланади.

Кассалар ҳар куни соат 14.00 дан 19.00 гача ишлайди.

Кассир соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Билетлар «Юбилей» Марказий спорт зали кассаларида сотилади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда. Қуйидаги телефонлар бўйича справкалар олиш мумкин: касса—46-03-13, 46-70-31; администратор—46-07-53, 46-68-77.

ОМОНАТ КАССАЛАРИ ХИЗМАТИ ТЎҒРИСИДА

КИНОФИЛЬМЛАР КЎРИГИ ОЙЛИГИ БОШЛАНДИ.

СССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР БОШҚАРМАСИ
ВА
ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ
ШАҲАР АҲОЛИСИ ВА МЕҲМОНЛАРИНИ «ОМОНАТ КАССАСИ МАОШНИ ТЎЛАЙДИ» «ҲОЖАТНИ ЧИҚАРИШ ВОСИТАСИ» «ЯНВАРДА ОТПУСКА», «ВАҚТНИ ТЕЖАНГИЗ», «ПРОБЛЕМАЛАР ҲАМ ЙЎҚ», «ИШОНЧЛИ ВА СОДДА» КИНОФИЛЬМЛАРИНИ КЎРИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

СССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР БОШҚАРМАСИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 14/XII да **Дон Кихот**, 15/XII да **Дилором**, 16/XII да **Севги тумори**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/XII да **Парвона**, 15/XII да **Бой ила хизматчи**, 16/XII да **Шошма, қуёш**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА— 14/XII да **Тўйдан олдин томоша** (19.30), 15/XII да **Мангулик** (16.00), **Мангулик** (19.30), 16/XII да **Гулсара** (16.00), **Гулсара** (19.30).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ЦИРК ЮЛДУЗЛАРИ», «СУВ ЖОЗИБАСИ» АТТРАКЦИОНИ (19.30).**

КИНО

14 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«НИКОҲСИЗ ЎҒИЛ»—**Санъат саройи** (16, 18.20, 20.30; телефон 44-21-74).

«ГРАФ МОНТЕ-КРИСТО» — **Чайка** (17, 20.00; телефон 77-06-20).

«ЯНА ТИРИК» — **Ватан** (18, 21.30).

«ШОССЕДАГИ УЧ КИШИ» **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда; телефон 66-15-75), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61). **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«АННА ПАВЛОВА» — **Лисунов номли** (20.00; телефон 96-34-02).

«ГУНАФШАЛАР ДАСТАСИ»—**К. Ёрматов** номли (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«БИЗ СИЗ БИЛАН ҚАЕРДАДИР УЧРАШГАНМИЗ — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ҲИНД МАҚБАРАСИ» — **Қозоғистон** (17, 18, 20, 21.00; телефон 35-24-92).

15 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«НИКОҲСИЗ ЎҒИЛ» — **Санъат саройи** (11, 13.30, 16, 18.20, 20.30; телефон 44-21-74).

«ГРАФ МОНТЕ-КРИСТО» — **Чайка** (11, 14, 17, 20.00; телефон 77-06-20).

«ЯНА ТИРИК» — **Ватан** (12, 15, 18, 21.00).

«ШОССЕДАГИ УЧ КИШИ» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«АННА ПАВЛОВА» — **Лисунов номли** (11, 14, 17, 20.00; телефон 96-34-02).

«БИЗ СИЗ БИЛАН ҚАЕРДАДИР УЧРАШГАНМИЗ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ҲИНД МАҚБАРАСИ» — **Қозоғистон** (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00; телефон 35-24-92).

Куйбишев районидаги 1-кечки-ёшлар ўрта мактаби томонидан **Бурхонов Баҳодир** номига берилган 450896 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Киров район, 69-кечки мактаб томонидан **Муҳамедов Азиз Хусанович** номига берилган 439699 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

НОН—БОЙЛИГИМИЗ! УНИ ЭЪЗОЗЛАНГ!

БИЗ УЧУН ЭНГ ҚИММАТЛИ, ЭНГ АЗИЗ НАРСАЛАРНИ ОЛТИНГА ҚИЁСЛАЙМИЗ. БУНДА БИЗ ТУРЛИ ТАҚИНЧОҚЛАР ЯСАЛАДИГАН ОЛТИННИ ЭМАС, БЕПОЁН ДАЛАЛАРДА КУЗГА БОРИБ ОЛТИНДЕК ТОВЛАНАДИГАН БУҒДОЙ БОШОҚЛАРИНИ НАЗАРДА ТУТАМИЗ.

«Олтин дамлар»— демак, энг яхши вақтлар. «Тиллойим» демак, қалбимнинг овунчоғисан, деган гап. «Олтин ранг буғдой бошоқлари уфққа туташади» —демак мўл ғалла ҳосили етиштирилган, демак мамлакатимизда ҳам, хонадонимизда ҳам тўкинчилик бўлади. Чиндан ҳам дастурхонда нон бўлса ҳаётимиз осойишта бўлади.

Мамлакатларнинг бойлиги ёки қашшоқлиги, унинг бошқа давлатлар ўртасидаги мавқеини одатда олтин запаслари билан ўлчашади. Бу ўринда ҳам ғалла олтиндан қолишмайди.

Ғалла деҳқоннинг олтин қўллари, машаққатли меҳнати туфайли етиштирилади. Етиштирилган ва омборларга ғамланган ғалла нодир фазилатга эга бўлган олтинга айланади.

Қудратли замонавий техника билан қуролланган ҳозирги деҳқончилик учун ғалла осонлик билан етиштирилади деб ўйлайдиганлар янглишадилар. Ғалла ҳали ҳам пешона тери билан етиштирилади. У ҳеч қандай ўта замонавий приборлар билан ҳам ўлчаб бўлмайдиган меҳнат, машаққатли кунлар ва тунлар самарасидир.

...Ён томонларига «Нон» деб ёзилган усти берк юк машиналари магазинларга нон маҳсулотларини таший бошлаганида биз ҳали уйқуда бўламиз. Машиналар ўтганидан сўнг тиниқ тонг ҳавосига иссиқ ноннинг хушбўй ва мазали ҳиди қўшилиб кетади.

Магазиндан буханка нон, батон, тешик кулча ёки ширин булочка харид қилиб чиқар экансиз ана шу нонни етиштириб, дастурхонингизга етказиб берган қадоқ қўллар ҳақида яна бир ўйлаб кўринг. Шу билан бирга асрлардан-асрларга ўтиб келган «Ноннинг ушоғи ҳам нон, уни исроф қилманг» деган иборани ҳамиша ёдингизда сақланг.

Бугунги кунда ҳам уйга иссиқ нон олиб келар экансиз, кечаги суви қочган нонни кўриб, уни ташлаб юборишга ошиқманг. Ундан жуда кўп мазали таомлар тайёрласа бўлади.

ТЕЗ ТАЙЁРЛАНАДИГАН ҚОТГАН НОН

Оқ нонни майдалаб тўғранг. Тоза товага ярим стакан шакар солиб, уни оловга қўйинг. Шакар қизара бошлаши билан тўғралган нонни солиб, уни шакар билан биргаликда қовуринг. Нон бўлаклари ҳар томонлама қизариши учун вақти-вақти билан аралаштириб туринг.

ТУХУМЛИ НОН

Қаттиқ сирти кесиб олинган оқ ёки қора нонни бир сантиметр қалинликда бўлакларга тўғранг (бир кишига 6—8 бўлакдан, доғ қилинган маргарин солинган товага жойлаб қовуринг. Нон бўлакларининг устига тухум чақиб, бироз туз сепиб, тайёр бўлгунча қовуринг. Тайёр бўлган тухумнинг устига қиймаланган петрушка ёки кўк пиёз сепса бўлаверади.

Оқ ёки қора ноннинг 6—8 бўлагига учта тухум, 25 грамм маргарин, 5 грамм петрушка ёки кўк пиёз, таъбга кўра туз керак бўлади.

Нон узоқ вақт суви қочмай туриши учун уни махсус сирланган идишларда ёки латта халталарда сақланг. Идиш ичига бир бўлак тозаланган картошка солиб қўйилса, нон узоқ вақт ўз таъмини йўқотмай сақланади;

қора нонни оқ нондан алоҳида сақлаш лозим;

агарда ноннинг суви қочиб қолган бўлса, уни асл ҳолига келтириш мумкин. Бунинг учун нон бўлакларига бироз сув пуркаб, 150 даражагача иситилган духовкада 2—3 минут сақлаш керак.

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

Ҳозир нон ва нон маҳсулотлари асосан ўз-ўзига хизмат кўрсатиш магазинларида сотилади. Бу, биз ўзимизга маъқул бўлган нонни танлаб олиш имкониятига эгамиз, деган гап. Шу билан бирга ўз-ўзига хизмат кўрсатиш усули санитария-гигиена нормаларига қатъиян риоя қилишни тақозо этади. Нон сотиб олишдан олдин бир неча буханка нонни қўли билан ушлаб кўрадиган кишилар оз эмас. Шундай экан, қўшимча махсус иссиқлик ишловисиз истеъмол қилинадиган нон маҳсулотларини қўл билан ушлаб биз юқумли касалликларни тарқатишимиз мумкин.

НОН ТАНЛАШ ВА ХАРИД ҚИЛИШДА САНИТАРИЯ ҚОИДАЛАРИГА ҚАТЪИЙ РИОЯ ҚИЛИНГ!

НОННИ ВИЛКА ЁКИ ҚОҒОЗ САЛФЕТКА БИЛАН ОЛИНГ.

«ТАШХЛЕБТОРГ».

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон—42-95-91).

УЙ ЖИҲОЗЛАРИ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИДА ТАШИЛАДИ

БАЛКИ СИЗ АЖАБЛАНГАН БЎЛИШИНГИЗ МУМКИН? ШУНДАЙ БЎЛИШИ МУМКИНМИ? АЛБАТТА МУМКИН! АҲОЛИГА БУНДАЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ УСУЛИНИНГ ЖУДА ҲАМ ЕНГИЛЛИГИНИ ТАСАВВУР ЭТИБ КЎРИНГ. ТОШКЕНТ ЮК ТАШИШ АВТОМОБИЛЬ СТАНЦИЯСИНИНГ ИШЧИЛАРИ УЙ-ЖИҲОЗЛАРИНИ ЎЗ ВАҚТИДА ЎРИНТИРМАСДАН, ИШОНЧЛИ ТАШИБ БЕРИШЛАРИ ЮЗАСИДАН КАФОЛАТ БЕРАДИЛАР.

Агар сиз бошқа шаҳарга кўчиб бораётган бўлсангиз автомобиль транспортининг ана шу хизматидан албатта фойдаланинг. Сизнинг жиҳоз ва буюмларингиз мамлакатнинг исталган шаҳарига етказиб берилади.

Юкларни ташиш юзасидан қуйидаги адресга мурожаат этиш мумкин: Тошкент области, Наримонов шаҳри, Оҳунбобоев кўчаси, 1-уй. Тошкент шаҳарлараро автомобиль транспортида юк ташиш станцияси (106, 121, 133 автобусларнинг «9-автобаза» бекати — Чирчиқ дарёси кўпригидан ўтгандан кейин).

Маълумот олиш учун телефонлар: 90-34-89, 90-28-81, 90-34-95.

ЎЗБЕКИСТОН ССР АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ МИНИСТРЛИГИ «УЗМЕЖАВТОДОРТРАНС» БОШҚАРМАСИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАРЛАРАРО АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИДА ЮК ТАШИШ СТАНЦИЯСИ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

В. П. ЧКАЛОВ НОМЛИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ БАЗАСИДАГИ С. И. ҚАДИШЕВ НОМЛИ 166-АВИАЦИЯ ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ўқув йили учун ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

УЧИШ АППАРАТЛАРИНИ ЙИҒУВЧИ-СЛЕСАРЬ, МЕХАНИКА-ЙИҒУВ ИШЛАРИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ-ЭЛЕКТРОМОНТАЖЧИ, ТОКАРЬ-РЕВОЛЬВЕРЧИ, ФРЕЗЕРЧИ, ПРОГРАММА БИЛАН БОШҚАРИЛАДИГАН СТАНОКЛАРНИНГ ОПЕРАТОРИ ВА СЛЕСАРЬ-САНТЕХНИК, ГАЗ ПАЙВАНДЧИ, СЛЕСАРЬ-АСБОБСОЗ, ДУРАДГОР, ОТК КОНТРОЛЕРИ, АВТОСЛЕСАРЬ.

БИЛИМ ЮРТИГА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЯШОВЧИ, 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати — 1 йил.

Билим юртини битирганларга ўрганган касби бўйича диплом берилади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 65 сўмдан стипендия берилади.

8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати 3 йил. Билим юртини тугатганларга ўрта маълумот тўғрисида ва эгаллаган касби тўғрисида диплом берилади.

Ўқиш даврида ўқувчилар ҳар куни 3 маҳал иссиқ овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси даврида эса ишлаб топган меҳнат ҳақининг бир қисми билан таъминланадилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Зарур бўлганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртини тугатганлар В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишлаш учун юбориладилар.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига киришда имтиёзга эга бўладилар.

Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқишни давом эттирувчилар учун бирлашма қошида Тошкент Политехника институти кечки бўлими ва авиация техникуми (самолётсозлик факультети) мавжуд.

Билим юртида спорт секциялари ва авиамоделизм, бадиий ўқиш, фото-киностудия тўгараклари ишлайди.

Ўқувчиларнинг дам олиши учун Чимён атрофида спорт-соғломлаштириш лагери бор.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари шарт: билим юрти директори номига ёзилган ариза, маълумоти ва туғилганлиги тўғрисида ҳужжатлар (286-формадаги медицина справкаси), турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 8 дона 3x4 см. 4 дона 4x5 см. ҳажмидаги фотосуратлар, характеристика, таржимаи ҳоли.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Генерал Петров кўчаси, 331-уй (21, 30, 8, 348, 80, 72-автобусларнинг «Валихонов кўчаси», 2, 23-трамвайларнинг «Лисунов кўчаси» бекатлари). Телефон 96-58-20.

ТВ

14 ДЕКАБРЬ —ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.45 «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». ГДРдан олиб кўрсатилади. 18.45 «Спорт ҳафталиги». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 С. Михалков шеърларига ёзилган қўшиқлардан фильм-концерт премьераси. 20.30 «Никарагуа: ғалабага бўлган қатъият». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 21.30 «Время». 22.05 «Қувноқ йигитлар». 23.15 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.45 «Райна Кабайваньска куйлайди» (Болгария). 19.20 СССР халқ артисти А. П. Кторов. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Онадан олтовлонмиз». Ҳужжатли фильм. 21.00 «Ҳамдўстлик». 21.30 «Время». 22.05 Тўпли хоккей бўйича СССР чемпионати. «Зоркий» — «Енисей». 2-тайм. Красногорскдан олиб кўрсатилади. 22.45 «Сўнгги тун». Бадиий фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Тонгги қўшиқ», «Нурланнинг бахти». Мультфильмлар. 18.30 «Қувноқ камалак». Болалар учун фильм-концерт. 19.00 «Турмуш ва маданият». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби». 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбек куйларидан концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Н. Думбадзе. «Абадият қонуни». Видеофильм премьераси. 2-қисм. 23.20 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.

II

9.00 — 17.40 МТII. 18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Ҳужжатли фильм. 18.40 Классик куй саҳифалари. 19.20 Эстетика асослари. Санъат турлари. Тасвирий санъат. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Кино оламида». 21.30 МТII.

15 ДЕКАБРЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси болалар Катта хори рақс фольклор группасининг чиқиши. 10.10 «Фирма сири». Телевизион ҳужжатли фильм. 10.40 «Ўлим билан олишув». Бадиий фильм. 12.10 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Уфқ ортидаги трасса». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 15.40 «Рус тили». 16.10 «Билимимиз-қудратимиз». Илмий-оммабоп журнал.

16.55 «Плюс шахсий масъулият». Илмий-оммабоп фильм. 17.05 Литва ССР халқ коллективи — Каунас политехника институтининг «Политехник» духовой оркестри чалади.

17.30 «Москва ва москваликлар». 18.00 Халқ куйлари. 18.15 «Шахмат мактаби». Оқ рух. 18.45 «Миллионлар ленинча университети». «Меҳнат — жамият — инсон». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Мультфильм. 19.40 «Ушбу лаҳзалар бутун бир умр». СССР халқ артисти В. Норейка иштирокида фильм-концерт премьераси. 20.25 «Ака-ука Риколар». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 23.15 «Дунё воқеалари». 23.30 Т. Гвердцители куйлайди.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.45 «Қишлоқ янгиликлари». 19.45 Балет артистларининг концерти. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Сиз бунга қодирсиз». 21.30 «Время». 22.05 Мамлакат опера театрлари солистлари — Бутуниттифоқ ва халқаро вокалистлар конкурслари лауреатларининг концерти. 23.30 Синхрон сузиш бўйича СССР кубоги. Минскдан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

10.15 Кўрсатувлар программаси. 10.20 Рус тили. Ўқувчи куни. 10.40 «Шимол чеккасида», «Калуга диёрида». Телефильмлар. 11.30 Ўзбекистон ССР тарихи XI беш йилликда Ўзбекистоннинг иқтисодий ва социал ривожланишининг асосий йўналишлари (рус.). 12.00 Болалар учун фильм. 12.30 Ўзбекистон ССР тарихи. XI беш йилликда Ўзбекистоннинг иқтисодий ва социал ривожланишининг асосий йўналишлари. 13.00 Н. Думбадзе. «Абадият қонуни». Видеофильм. 2-қисм.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Ивасик-Телесик». Мультфильм. 18.15 «Ҳаёт каби тирик». 18.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Мардлик трассасида» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 20.00 «Дунё воқеалари». 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси уйғур ансамблининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Н. Думбадзе. «Абадият қонуни». Видеофильм премьераси. 3-қисм. 23.30 Янгиликлар.

II

9.00 17.15 МТ II

18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 Адабиёт. С. Айний — улкан совет ёзувчиси. 18.45 «Илҳом» Телефильм. 19.15 «Ишга тушириладиган объектлар — сафга!» Тошкент «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмасининг 3-босмахонасидан репортаж (рус.). 19.45 Реклама. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Дўстлик риштлари мустаҳкамланаверсин». 20.50 «Ер ва эл». Кинопрограмма.

4 БЕТ. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

14 ДЕКАБРЬ, 1983 й. Р—07460 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12